

Kuka syö rakkolevää?

Tutkimusohjeet

Rakkolevää etsiessä on hyvä huomioda, että se kasvaa kallioon tai kiviin kiinnittyneenä, ei muta- tai hiekkapohjilla. Sitä on vaikea löytää aivan sisäsaaristosta. Rakkolevä kasvaa useimmiten 0,5-3 m syvyydessä, joten voit poimia levän joko kahlaamalla, uimalla tai esim. snorklaamalla. Toteuta tutkimus rannalla, jolla rakkolevää on runsaasti, koska emme halua häiritä rakkolevää ja sen elämistää rannoilla, joilla sitä on vain vähän. Suojelualueilla ja kansallispuistoissa tulee noudattaa niiden järjestyssääntöjä, mikäli ne esimerkiksi kieltävät kasvien poimimisen.

Tutkimukseen tarvitset vain ämpärin tai pesuvadin (mieluiten vaalean), mittanauhan tai kameran, sekä asun, jossa voit vähintään kahlata mereen.

Ota pohjalta mieluiten rakkolevä, joka kasvaa kivellä. Näin voit nostaa koko kiven, ja palauttaa sen tutkimuksen jälkeen levän kera takaisin

mereen. Mikäli rakkolevää kasvaa vain kalliolla, saksista voi olla apua irrottamisessa. Ota vain yksi puska, eli yhdessä levymäisessä alustassa (=tyvilevy) kiinni olevat varret.

- 1) Laita rakkoleväpuska nopeasti tyhjään pesuvatiin tai ämpäriin ja tuo rantaan. Ravista levää voimakkaasti vadin sisällä/päällä, jotta levän sisällä piileskelevät eläimet putoavat vatiin.
- 2) Voit lisäksi kurkistella levän sisään ja irrotella eläimet, jotka vielä roikkuvat kiinni levässä.
- 3) Mittaa levän kokonaispituus (noin) tai nappaa kuva, jossa tutkimasi levän vieressä on esim.

tulitikkuaski tai muu tunnettu esine. Näin saamme käsityksen levän koosta.

4) Laske eri eläinlajien edustajat. Ohjeet lajien tunnistamiseen löydät seuraavilta sivuilta. Jos eläimet ovat liian vikkeliä laskettavaksi, voit varovasti kaataa osan vedestä pois ja/tai arvioida yksilöiden määrän.

5) Palauta lopuksi levä ja eläimet takaisin mereen.

Lajintunnistus

Leväsiirat (*Idotea spp.*)

1-3 cm, litteä, yksivärinen tai kirjava

Leväkatkat (*Gammarus spp.*)

0,3-2 cm, sivusuunnassa litteä, vikkelä uimari

Leväkotilo (*Theodoxus fluviatilis*)

0,3-1 cm, kirjava/ruskeanmusta, pyöreähkö kotilo, suuaukolla sulkulevy, ohuet rihmamaiset tuntosarvet

Limakotilot (*Lymnaeidae*-heimo):
yleisin laji on muunnoslimakotilo (*Radix balthica*)

1-3 cm, läpikuultavan ohut kuori, suuaukolla ei sulkulevyä, litteän kolmiomaiset tuntosarvet

Sukkulakotilot (*Hydrobia spp.*)

Kuva: Anniina Nieminen

Kuva: Anniina Nieminen

0,3-0,6 cm, suippo, pieni kotilo

Sinisimpukka (*Mytilus trossulus*)

Kuva: Heidi Arponen, Metsähallitus

Kuva: Anniina Nieminen

0,3-4 cm, tumma, sileä simpukka

Levä- tai sirokatkarapu (*Palaemon spp.*)

6-8 cm, vaalea tai ruskean kirjava, läpikuultava

Liejutaskurapu (*Rhithropanopeus harrisii*)

1-5 cm, alueen yleisin taskurapulaji

Jos tunnistamisessa on hankaluuksia, voit myös luokitella eläimet yläryhmiin kotilot, katkat/siirat ja simpukat. Jos tunnistat muita lajeja, voit halutessasi raportoida myös ne tai lähettää esim. kuvan.

Tulosten raportointi

Raportoi tutkimustuloksesi WhatsAppilla tai tekstiviestillä numeroon +358 449739156 tai sähköpostilla rakkoleva@abo.fi:

1. **Päivämäärä ja kellonaika** jolloin suoritat tutkimuksen
2. **Arvio syvyydestä**, josta levän poimit
3. **Sijainti**: rannan koordinaatit + kunta, karttakuva alueesta tai esim. saaren nimi + kunta
4. **Levän kokonaispituus** (noin): voit myös lähettää kuvan, jossa tutkimesi levän vieressä on esim. tulitikkuaski tai muu tunnettu esine.
5. **Eri lajia / lajiryhmiä edustavien yksien määrät** (kpl/lajiryhmä)
6. **Rakkolevän määrä** (noin): peittääkö rakkoleväpuskat pohjasta alle 25%, 25-50%, 50-75% vai yli 75%.

Kiitos avustasi!